

O P I S   T E C H N I C Z N Y
projektu koncepcyjnego ogrodu
przy Prezydium Rady Ministrów
w Warszawie.

I. Z a łoż e n i a   o g ó l n e .

Ogród przy pałacu Prezydium Rady Ministrów w Warszawie, przy Krakowskim Przedmieściu, położony na skarpie, zachował w zasadniczych swoich załamaniach ślady tarasowego układu, pochodzącego z XVII i XVIII wieku. Układ ten tworzy pięć poziomów, uskakujących po skarpie od rzędnej ± 28 m / poziom pałacu / do rzędnej ± 9 m przy wschodniej granicy ogrodu.

Teren ogrodu zawarty jest w nieregularnym czworoboku, zwężającym się ku wschodowi. Granica północna, oddzielająca P.R.M. od ogrodu Karmelitów, jest naogół równoległa do osi pałacu. Znamiennym faktem historycznym jest włączenie w XVIII wieku terenów sąsiadujących od południa do ogrodu, celem uzyskania symetrii ogólnego układu w stosunku do osi pałacowej /plan Tirrgaille'a z 1762 r./

W związku z powyższymi uwagami projekt niniejszy przewiduje, zgodnie z wytycznymi Biura Urbanistycznego Warszawy oraz Urzędu Konserwatorskiego, przesunięcie granicy południowej dla osiągnięcia równowagi przestrzennej w oparciu o główną oś pałacową. Przesunięcie to wymagałoby przyłączenia do P.R.M. w pierwszym etapie części terenu, użytkowanego obecnie przez Komendę Główną M.O. a oznaczonego literą W na załączonym szkicu sytuacyjnym. Następny etap rozbudowy ogrodu wraz z nawiązaniem założenia do terenów zielonych Powiśla mogłoby nastąpić po rozstrzygnięciu koncepcji Osi Saskiej i po usunięciu istniejącej, przypadkowej i mało wartościowej zabudowy tej części Powiśla.

Szkicowy projekt ogólny przewiduje rozwiązanie przedpola ogrodu P.R.M. od strony Wisły analogicznie do projektowanego ogrodu Uniwersyteckiego, tworząc w ten sposób jedną z ważniejszych osi kierunkowych w terenach zielonych Powiśla.

II. P r o g r a m .

Zgodnie z otrzymanymi wytycznymi ogród ma być przeznaczony na cele reprezentacyjne i powinien umożliwiać przyjmowanie większych zgromadzeń gości P.R.M. W związku z tym projekt przewiduje dużą ilość przestrzeni spacerowych, tarasów i atrakcyjnych elementów architektonicznych, współdziałających z odpowiednio zorganizowanymi partiami zieleni wysokiej i płaskiej i płaskiej. Basenów, fontann i kaskad.

Projekt przewiduje zadowanie istniejących wartościowych drzew i krzewów i włączenie ich w ogólną kompozycję. Spiętrzonym i bogato opracowanym murem oporowym tarasów przeciwstawia się wielki, szeroko otwarty ogród dolny, ujęty jako zespół dekoracyjnych trawników i kwietników.

Ze względu na wskazania Biura Urbanistycznego, projekt nie przewiduje na terenie dolnego ogrodu żadnych budowli, przeznaczając na cele gospodarki ogrodowej /palmiarnia i oranżeria / jeden z dwóch pawilonów, południowy, bliźniaczy w stosunku do rozbudowanego budynku transformatorni. Oba te budynki, w nowej szacie architektonicznej, stanowiąc będą niezbędnymi akcentami kompozycyjnymi całego założenia, flankujące zespół tarasów.

Pod względem form i motywów architektonicznych projekt nawiązuje do elementów pałacowych oraz nowo wzniesionych schodów, tworząc w ten sposób jednolity wyraz i charakter całego założenia. Prostokątny układ osi oraz wprowadzenie obwodowych dróg zapewnia właściwe ubezpieczenie terenu.

III. O p i s s z c z e g ó ł o w y .

1. T a r a s g ó r n y . Jest on rozwinięty w oparciu o nowe schody pałacowe i fontannę mozaikową. Oś poprzeczna w stosunku do osi głównej zakończona jest z obu stron półkolistymi balustradami z ławami kamiennymi, za którymi od południa przejście do schodów, wiodących do małego pałacu przy pałacu, od północy ku dwóm gabinetom ogrodowym, ujętym w strzyżone szpalery.

Oświetlenie tarasu stanowią dwie grupy po 4 kandelabry, na osiach schodów pałacowych oraz stylowe latarnie na balustradzie.

Posadzka tarasu typu t e r a z z o , z drobno łamanego barwnego kamienia, układanego w geometryczny ornament.

Na osi centralnej założenia mur oporowy tarasu tworzy półkolisty amfiteatr z wodotryskiem na podeście i kaskadami we wnękach.

Pod bocznymi ramionami tarasu pomieszczenia dla ustępów i umywalni.

2. T a r a s ś r e d n i . Zgodnie z przekazami historycznymi, projekt przewiduje utworzenie na tym poziomie dwóch obszernych basenów fontannowych, obramowanych obustronnie pasmami drzew i trwaników. Oświetlenie latarniami, ustawionymi w narożnikach basenów.

3. P a w i l o n y . Pawilon północny stanowi adaptację istniejącego już budynku transformatorni, przez nadbudowę piętra. Uzyskane pomieszczenie nadawać się może dla celów mieszkalnych. W pawilonie południowym, stanowiącym symetryczny akcent architektoniczny, może być urządzona palmiarnia, wobec 10 m wysokości wewnętrznej.

4. S k a r p a i s c h o d y z k a s k a d a m i .
Pomiędzy obu pawilonami opada ku dołowi trawiasta skarpa, po której zbiegają dwie pary skośnych dróg. Wzdłuż ścian pawilonów biegną dwie pary schodów ze spocznikami, rozdzielonych kaskadami wodnymi, odprowadzającymi wodę z basenów tarasu średniego. Oświetlenie tej części latarniami na górnej balustradzie.

5. T a r a s d o l n y . Stanowi on podkreślenie architektoniczne całego zespołu tarasów oraz podstawę dla obu pawilonów. Zdobia go naprzemian leżące kwietniki dekoracyjne i baseny z fontannami oraz dwa szeregi drzew przy pawilonach. Dwa ramiona zbieżnych schodów prowadzą z tarasu na dół. Balustrada oz-

dobiona jest wazami oraz parami latarni nawprost schodów.

6. **P a r t e r k w i a t o w y**. Zajmuje on dolną płaszczyznę ogrodową od tarasów aż do granicy przy ul. Furmańskiej. Podzielony jest on na cztery zespoły parterów z mniejszymi basenami, zgrupowanych wokół większej centralnej fontanny. Od strony południowej i północnej szeregi drzew tworzą obramienie, strona wschodnia, od ulicy zamknięta jest kratą i żywopłotem strzyżonym, tworzącym prześwity do wnętrza ogrodu.

7. **U w a g i k o Ń c o w e**. Układ zieleni stanowi przeciwstawienie sobie płaskich trawników i kwietników wysokim partiom drzew i krzewów, ustawionych jako ich obramienie. Z drzew starych zachowane są w projekcie wszystkie wartościowe pod względem wielkości i formy egzemplarze, które łącznie z nowo-dosadzonymi w ilości około 150 sztuk samych drzew, dają w ogólnym przeliczeniu średnią około 1 drzewo na 100 m², co przy równomiernym ich rozmieszczeniu dałoby całkowite pokrycie przestrzeni koronami drzew, licząc przeciętnie ich średnicę około 10 m.

III. K o s z t o r y s o r i e n t a c y j n y .

koszt w nowej walucie

Ceny podane są w starej walucie.

1. T a r a s g ó r n y .

✓ Roboty ziemne		
300 m.sz. x 500 =	150.000	zł
Mury oporowe betonowe		
✓ 550 m.sz x 6.300 =	3.465.000	"
Licowanie murów kamieniem		
✓ 550 m.kw. x 12.000 =	6.600.000	"
Balustrady		
✓ 350 m.b. x 28.000 =	4.200.000	"
Wazy		
✓ 24 szt x 30000 =	720.000	"
P		
Posadzka i schody		
✓ 1200 m.kw. x 8000 =	9.600.000	"
Instalacja elektryczna =	1.500.000	"
~~xxxxxxxxxxxx~~		
✓ Latarnie 8 szt x 150.000 =	1.200.000	"
Kandelabry " x 400.000 =	3.200.000	"
W		
Wodociąg i kanal. ok. =	2.500.000	"
Roboty ogrodowe ok. =	450.000	"
razem	= 32.585.000	zł
	st. =	277.550 zł

2. Taras środkowy

koszt w nowej walucie

Roboty ziemne
350 m. sz. x 500 zł = 175.000 zł

Baseny z okładziną kamienną
2 szt. x 2.100.000 = 4.200.000 "

8 latarni na cokółkach
8 szt x 180.000 = 1.440.000 "

Wodociąg i kanalizacja
około = 2.500.000

Instalacja elektryczna
około = 400.000

Roboty ogrodnicze
około = 350.000

razem = 9.065.000 zł = 271.950 zł n

3. Pawilony

Nadbudowa pawilonu pkn.
820 m.sz. x 8000 zł = 6.600.000 zł

Nowy pawilon
1420 m.sz x 8000 " = 11.400.000 "

razem 18.000.000 " 540.000 zł

4. Skarpa i schody z kaskadami

Roboty ziemne
200 m.sz. x 500 = 100.000 zł

Konstrukcja betonowa
300 m.sz. x 6.300 = 1.890.000 "

Kamieniarka schodów
około = 4.500.000 "

Wodociąg i kanalizacja
około = 2.500.000 "

Balustrada
36 m.b. x 28.000 = 1.008.000

Wazy
4 szt x 30.000 = 120.000

Latarnie
8 szt. x 150.000 = 1.200.000

Instalacja elektryczna = 1.000.000

razem 11.318.000 = 339.540

KOSZT W NOWEJ WALUCIE

5. Taras dolny

Roboty ziemne			
1200 m. sz. x 500	=	600.000	
✓ Mur oporowy beton			
440 m.sz. x 6300	=	2.772.000	
✓ Okładzina kamienna			
440 m.kw. x 12.000	=	5.300.000	
Schody			
✓ 150 m.kw. x 8.000	=	1.200.000	
Balustrada			
✓ 136 m.b. x 28.000	=	3.808.000	
Wazy 12. szt x 30000	=	360.000	
✓ Latarnie 6 x 150.000	=	900.000	
3 baseny x 200.000	=	600.000	
Instalacja elektr.			
około	=	1.000.000	
Wodociąg i kanal.			
około	=	2.400.000	
Roboty ogrodnicze			
około		250.000	
<hr/>			
razem	19.190.000	zł st	= 575.700 zł

6. Parter kwiatowy

Roboty ziemne			
3000 m.sz. x 500	=	1.500.000	
4 baseny mniejsze			
4 szt x 250.000	=	1.000.000	
Basen wielki			
około	=	600.000	
Wodociąg i kanalizacja			
około	=	2.800.000	
Instalacja elektr.			
około	=	2.000.000	
Latarnie			
✓ 20 szt x 150.000	=	3.000.000	
Ogrodzenie			
90 mb x 15.000	=	1.350.000	
Roboty ogrodnicze			
około	=	1.000.000	
<hr/>			
razem	=	13.250.000	897.500 zł

Z e s t a w i e n i e

w a l u t a

	stara	nowa
1. Taras górny	32.585.000	977.550
2. Taras średni	9.065.000	271.950
3. Pawilony	18.000.000	540.000
4. Skarpa i schody	11.318.000	339.540
5. Taras dolny	19.190.000	575.700
6. Parter kwiatowy	13.250.000	397.500
-----		
razem	103.408.000 zł st	= 3.102.240 zł n

/-/prof. dr Gerard Ciołek